II. kolo kategorie Z7

Z7-II-1

V letním táboře je 50 dětí. Šestina dívek a osmina chlapců neumí plavat. Plavat umí 43 dětí. Kolik dívek je v táboře?

Řešení. Označme počet dívek v táboře x, počet chlapců je pak 50-x. Ze zadání příkladu plyne, že

 $\frac{x}{6} + \frac{50 - x}{8} = 7.$

Řešením této rovnice je x = 18.

V táboře je 18 dívek.

[za sestavení rovnice 2 body, za úplné řešení 6 bodů]

Z7-II-2

Martin, Tomáš a Jirka tipovali výsledek příkladu:

$$2,4-1,5\cdot 3,6:2=$$

Jejich průměrný tip se od správného výsledku lišil o 0,4. Tomáš tipoval -1,2 a Jirka 1,7. Zjisti, které číslo tipoval Martin, pokud víš, že nejhorší tip se od správného výsledku lišil o 2.

ŘEŠENÍ. Označme Martinův tip m. Správný výsledek je $2,4-1,5\cdot 3,6:2=-0,3$. Protože nejhorší tip se od správného výsledku liší o 2, nejhorší tip měl Jirka (1,7-(-0,3)=2). Průměrný tip chlapců se lišil od správného výsledku o 0,4. Tedy průměrný tip byl buď -0,7, nebo 0,1.

a) průměrný tip je -0.7. Pak platí

$$\frac{-1,2+1,7+m}{3} = -0,7$$

Odtud dostáváme, že m = -2.6. Takový tip by ale byl nejhorší (lišil by se od správného tipu o 2.3), a proto tato možnost nenastává.

b) průměrný tip je 0,1. Pak platí

$$\frac{-1,2+1,7+m}{3} = 0,1.$$

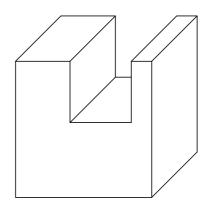
Odtud dostáváme, že m = -0.2.

Martin tipoval -0.2.

[Nalezení výsledku bez rozboru – 3 body, úplné řešení s naznačenou diskusí 6 bodů]

Z7-II-3

Z krychle s povrchem $384\,\mathrm{cm}^2$ jsme vyřízli kvádr se čtvercovou podstavou tak, jak je vidět na obrázku. Objem takto vzniklého osmibokého hranolu je roven třem čtvrtinám objemu původní krychle. Vypočítejte povrch hranolu.

ŘEŠENÍ. Označme a délku hrany krychle. Pak platí

$$6a^2 = 384.$$

Odtud plyne, že délka hrany krychle je 8 cm. Protože je objem hranolu roven třem čtvrtinám objemu krychle, je objem vyřízlého kvádru roven jedné čtvrtině objemu krychle. Dále je-li výška kvádru (a i hranolu) rovna délce hrany původní krychle, je obsah čtvercové podstavy kvádru roven jedné čtvrtině obsahu stěny krychle, tj.

$$\frac{1}{4} \cdot 8 \cdot 8 = 16 \text{ cm}^2.$$

Čtvercová podstava kvádru má hranu délky $\sqrt{16}=4\,\mathrm{cm}.$ Pro povrch hranolu platí:

Obsah podstavy: $S_p = 8^2 - 4^2 = 64 - 16 = 48 \,\mathrm{cm}^2$

Obsah pláště: Označme \boldsymbol{x} vzdálenost vyřízlého otvoru od jedné z bočních stěn krychle. Potom platí:

$$S_{pl} = [8 + 8 + 8 + x + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + (8 - 4 - x)] \cdot 8 = 40 \cdot 8 = 320 \,\mathrm{cm}^2.$$

Celkový povrch: $S=2\cdot S_p+S_{pl}=2\cdot 48+320=416\,\mathrm{cm}^2.$